urogenitalis vrouw
• anticonceptie/mogelijk zwanger? • menstruatie: menarche/menopauze/duur cyclus/menorragie/metrorragie/1e dag laatste menstruatie • fluor: aspect/kleur/geur/hoeveelheid/jeuk • zwangerschappen: verloop/complicatie/partus • uitstrijkje (recent) • seksualiteit: geslacht seksuele partner/veilig vrijen/dyspareunie (diep/opp)/contactbloedingen

urogenitalis man
• uitvloed penis • seksualiteit: geslacht seksuele partner/veilig vrijen/erectie

Tractus locomotorius
• gewrichten: ontstekingsverschijnselen/startpijnen/(ochtend-)stijfheid • spieren: krachtverlies/pijn/verlamming • rugpijn: uitlokking/uitstraling • klachten bij lopen/staan (acteradius)

Endocriene status
• dorst/polliakisurie • gewichtsverandering • snel infectie • slecht genezende wondjes
• toenemend traag/gejaagd • koude/warmte intolerantie • overmatig transpireren • palpitaties
• stemverandering • haaruitval • verandering uiterlijk • gewichtsverandering • hirsutisme
• extreme vermoeidheid • somberheid/vergeetachtigheid

Hematologische status
• blauwe plekken • epistaxis • lang nabloeden • zwellingen in hals/lies • nachtzweten

9. Familie anamnese
• Diabetes Mellitus • hypertensie • nierziekten • hart- en vaatziekten • maligniteiten
• aandoeningen aan de schildklier

10. Sociale anamnese
• beroep • partner • kinderen • thuiszorg • dagelijkse bezigheden (met plezier?)

11. Lichamelijk onderzoek

ALGEMEEN
Altijd: • gelaatkt • leeftijd • wel-niet ziekgoend • biologisch conform kalenderleeftijd
• bewustzijnstoestand • vitale parameters met eenheid: temperatuur/polsfrequentie (ritme? aequaal?)/bloeddruk/ademhalingsfrequentie
Indien opvallend: • gemoedstoestand • psychische gestheldheid • voedingstoestand
• lichaamsbouw • beharing • anemisch (bleke conjunctivae) • cyanotisch (centraal: lippen/tong perifeer: acra) • ictterisch (sclerae) • dyspnoeisch • oedemateus

HOOFD/HALS
inspectie
• huid • zwellingen • vorm • symmetrie rust/bewegen • schildklier (ook bij slikken) • trachea

palpatie
• a. temp: pulsaties/pijn • trachea • lymfklieren (pre-postauricular, occipitaal, tonsillair, submandibulair, submentaal, cervicaal: opp/achter/diep, supra-infraclavicular) • schildklier
• carotiden (pulsaties, *nooit gelijktijdig palperen!*)

auscultatie
• carotiden voor soufflés

oriënterend oogheelkundig (deel neurologisch) onderzoek
• conjunctiva (normaal geinjiceerd?) • sclerae • cornea • pupillen an(isocoor), reflexen
• oogbewegingen • gezichtsveldenonderzoek

oriënterend kno onderzoek
• lippen • mondhoeken • gebit • foetor ex ore • wangslijmvlies • aspect tong • uvula • tonsillen
• neus: doorgankelijkheid/stand septum • oren: cerumen/trommelvlies/effusie/kleur
• Rinne • Weber

THORAX
inspectie
• huid • littekens: wat voor operaties • zwellingen • vorm: pectus carinatum/excavatum
• werrelkolom: lordose/kyphose/inzakking • symmetrie: in rust/tijdens ademhaling
• ademhaling: frequentie/type • ictus cordis: plaats, < MCL, 4e-5e IC
• tekenen van pathologie: cyanose/oedeem/gestuwde venen/angstig/klam/bleek

palpatie
• stemfremitus • ademhalingsexcursies • werrelkolom: kloppijn/asdrukpijn
• nierloges: niet slaan, duwen • ribben (op indicatie) • ictus cordis: plaats, diameter
• carotiden: eerst auscultatie, thrill: palp. soffle, upstroke

percussie
pulmonaal: • vergelijk links en rechts • long ondergrens • verschuifbaarheid longgrens
cardiaal: • linker hartgrens: hard percuteren vanuit maag en lateraal

auscultatie
pulmonaal:
• patiënt rustig laten zuchten met open mond
• ademgeruis: normaal/verscherpt/bronchiaal/verzwakt/opgeheven/verschil/kwabben
• bijgeluiden: geen/rhonchi/crepitaties/pleurawrijven

cardiaal:
• *in rugligging: 2e ICR R:* aorta / *2e ICR L*: pulmonalis / *3e ICR L*: aorta en pulmonalis
4e-5e ICR L: tricuspidalis / *apex*: mitralis
• *zittend voorovergebogen na expiratie*: aorta en pulmonalis
• *linker zijligging*: mitralis, 3e en 4e harttoon
• beoordeel ritme: regulair/irregulair onder invloed van ademhaling /
irregulair met bepaalde wetmatigheid/totaal irregulair
• beoordeel tonen: 1e en 2e harttoon, 3e en/of 4e harttoon, splijting 2e harttoon
• beoordeel soffles: systolisch/diastolisch, punctum maximum, uitstraling,
luidheid: graad I tot VI, hoog/laag frequent
• beoordeel aanwezigheid pericard wrijven

MAMMAE
inspectie
• zwellingen • symmetrie mammae • ontstaan van intrekkingen bij heffen armen en aanspannen m. pectoralis major • intrekkingen • peau d'orange/vaattekening
• ulceratie/littekens • huidafwijkingen tepel: schilfering/roodheid • ingetrokken tepel
• uitvloed van de tepel: laat patiënt zelf tepel masseren • tepelkloven

palpatie
• zwellingen (dimpling) • lymfklierstations: centraal in oksetlop, binnenrand m. pect. major, sulcus bicipitalis, binnenrand m. latissimus dorsi, infra- en supraclavicular
inspectie
zo mogelijk staand: • breuken • navel
liggend: • huid • zwellingen • vorm/symmetrie • flanken • navel • littekens: wat voor operaties
• buikwand bewegingen

auscultatie (voor percussie en palpatie!)
• persistaltiek: normaal/hoog klinkend/gootsteengeruisen/spaarzaam/levendig/stil
• soufflés (aorta/a. renalis/iliaca comm./femoralis) • perihepatisch wrijven

percussie
oriënterend:
• sterfiguur van navel tot flanken • tympanie: wisselend/gedempt/hypertympaan/pijnlijk

gericht:
• leverspan • shifting dullness (bv bij ascites)

palpatie
• ga zitten en zorg voor warme handen
• oppervlakkig: zwellingen/defence musculair
• diep: colon/lever(rand)/milt/nieren op indicatie/aorta/liezen (zwellingen/lymfeklieren/aa.femoralis)
• drukpijn/loslaatpijn: ipsi- en contralateraal

EXTREMITEITEN
inspectie
• huid: kleur/temperatuur/beharing/wonden/atrofie/oedeem/ulceraties/gangreen/capillary refill aan de nagels • gewrichten: afwijkende stand/zwelling

palpatie
• pulsaties arteriën (zie vaatboom), oedeem

reflexen
• TPR, BPR, KPR, APR (bij ouderen vaak afwezig), VZR

PALPATIE ZWELLING
• locatie, grootte (in cm), vorm, begrenzing • consistentie: week/elastisch/vast/hard
• aard oppervlak • los van de onder- en/of bovengelegen laag • pijnlijk • temperatuur
• kleur overliggende huid • fluctuatie • pulsatie • diafanie

12. Aanvullend onderzoek
• laboratoriumonderzoek • microbiologisch onderzoek • röntgenonderzoek
• vermeld altijd de datum wanneer het onderzoek is verricht

13. Conclusie
• maak een lijst van al je positieve bevindingen en probeer vervolgens bepaalde bevindingen te combineren onder één noemer

14. Beleid
• probeer bij alle noemers die je in de conclusie hebt geformuleerd te bepalen wat voor beleid er gevoerd moet worden

15. Algemene opmerkingen
• ***Pas op met copy+paste!***
Klopt het wat je kopieert? Heb je het aangepast aan de nieuwe situatie?
• Vermeld altijd duidelijk de datum (met jaartal), je eigen naam en functie
• Begrijp je wat er in een voorgeschiedenis staat?
• Is de medicatielijst te rijmen met de voorgeschiedenis? Weet je waar de medicatie voor is?
• Gebruik in medicatielijst altijd generieke namen!
• "geen bijzonderheden" zegt niet wat je precies wel en niet aan een patiënt hebt gevraagd.
• Gebruik zo min mogelijk afkortingen (OAC = orale anticonceptie of orale anticoagulantia...?)
• De anamnese is '*hoe de patiënt de klachten vertelt*'.
• '*normaal*' ? Wat voor de patiënt normaal is, is voor ons misschien helemaal niet normaal.

© 2026 Esculaap.nl - Alle rechten voorbehouden - Versie 2.0

ANAMNESE & LO

ESCULAAP

1. Personalia
• naam • geslacht • geboortedatum • meerling • reanimatiebeleid

2. Reden van komst/consult/verwijzing

3. Voorgeschiedenis
• gehele voorgeschiedenis nalopen, zoveel mogelijk jaartallen erbij

4. Medicatie
• op recept • *over-the-counter* medicatie • natuurproducten

5. Allergie
• indien allergie, wat voor soort reactie

6. Intoxicaties/vaccinaties
• roken • alcohol • drugs • vaccinaties gehad

7. Speciële anamnese
• **A**ard, **L**ocatie, **T**ijd, **I**ntensiteit, **S**amenhang ("*ALTIS*")
• voorgeschiedenis wat betreft klacht • hypothese toetsende vragen (belemmering dagelijks functioneren) • vraag gekozen speciële tractus uit • eigen ideeën van patiënt?
• mogelijk gezocht naar diagnoses?

8. Tractus anamnese
Algemeen
• algeheel welbevinden • gewichtsverandering • koorts/nachtzweten/koude rillingen
• jeuk • bezoek buitenland

Centraal Zenuwstelsel
• hoofdpijn • duizeligheid • gevoel in handen/voeten: verminderd/tinteling
• verlammingsverschijnselen • geheugen/concentratie • zintuigen (gehoor/zien/reuk/smaak)

KNO
• reukverandering • neusdoorgankelijkheid • neusbloeding • niezen • rhinoroe • rhinitis
• keelpijn • slikklacht • foetor ex ore • globusgevoel • heesheid • snurken
• oorpijn • jeuk in het oor • gehoorsprobleem • trauma • oorsuizen otoroe

Tractus respiratorius
• hoesten/slijm opgeven • dyspnoe • hemoptoë • piepende ademhaling • roken

Tractus circulatorius
• pijn op de borst (type pijn) • palpitaties • dyspnoe d'effort • nycturie • oedeem (enkels)
• duizeligheid • claudicatie klachten • varices • koude acra

Tractus digestivus
• slikprobleem • eetlust • globusgevoel • regurgitatie • zuurbranden • opboeren
• nausea • vomitus/hematemesis • pijn in de buik: lokalisatie • zwelling in de buik
• defecatie: frequentie/consistentie/kleur/geur/bloed/slijm/vorm/pijn/loze aandrang/soiling/encopresis/flatulentie/def 's nachts • haemorrhoiden

Tractus urogenitalis
• frequentie • hoeveelheid • nycturie • dysurie • stenen • incontinentie (urge/stress)
• kleur/aspect • hematurie • nadruppelen • slappe straal • persen • hesitatie
• gevoel niet uitgeplast te zijn